

b) ससन्दर्भ आशयं विशदयत :
Annotate the following : (Weightage 2) (1×2=2)

25) निरर्थमस्त्रं च मया हि शिक्षितं ।
अथवा/OR

26) यत्रासावर्जुनस्तगैव चोद्यतां मम रथः ।

V. a) उत्तरयत :
Write an essay : (Weightage 4) (1×4=4)

27) “इयेषु सा कर्तुमवन्ध्यरूपतां समाधिमास्थाय तपोभिरात्मनः” - कथमिति विशदयत ।
Explain how parvati performed the penance.

अथवा/OR

28) पाठ भागमनुसृत्य ‘उपमा कालिदासस्य’ इत्युक्तिं निरूपयत ।
Substantiate the statement “Upama Kalidasasya”, according to the Vth
Sarga of Kumarasambhava.

b) उत्तरयत :
Write an essay : (Weightage 4) (1×4=4)

29) ‘शक्रः खलु मया वञ्चितः’ एतद्वाक्यं साधूक्रियतां ।
Substantiate the above statement.

अथवा/OR

30) शल्यस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।
Sketch the character of Salya.

Reg. No. :

Name :

I Semester B.A./B.Sc. Degree (CCSS – Supple./Improv.)
Examination, November 2014
(2013 and Earlier Admn.)
COMMON COURSE IN SANSKRIT
1A07 SKT : Poetry and Drama

Time: 3 Hours

Max. Weeighting : 30

Instructions : Answers may be written **either in Sanskrit or in English or in Regional language.** In writing **Sanskrit, Devanagari Script should be used.**

- I. 1) कोष्ठात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य लिखत :
Choose the correct answer from the brackets : (Weightage 1 for each set) (1×2=2)
- a) कुमारसम्भवे कति सर्गाः सन्ति ?
(17, 19, 10)
- b) पार्वत्याः तपःपरिक्षायै कः आश्रममागतः ?
(कुमारः, राक्षसः, ब्रह्मचारी)
- c) पार्वत्याः मातुः नाम किम् ?
(मैनाकं, मेना, सरयु)
- d) कः शिशुपालं अवधीत् ?
(कृष्णः, इन्द्रः, अर्जुनः)
- 2) a) कर्णस्य सूतः कः ?
(शक्रः, शल्यः, द्रोणः)
- b) इन्द्रः कर्णाय प्रतिदानरूपेण किं अदात् ?
(धनं, शक्तिः, सेना)

- c) रामायणकथां अधिकृत्य भासेन कति रूपकाणि विरचितानि ?
(द्वे, षट्, त्रीणि)
- d) रूपकस्य निर्विघ्नसमाप्यर्थं किं क्रियते ?
(नान्दी, रङ्गपूजा, स्थापना)

II. a) चतुर्णां उत्तरं लिखत :

Answer any four of the following : (Weightage 1 for each) (1×4=4)

- 3) तपस्विनामप्युपदेशतां गतम्, कथम् ? How ?
- 4) विभावरी यद्यरूपाय कल्पते, कुतः ? Why ?
- 5) बभूव तस्याः किल पारणाविधिः, किम् ? What ?
- 6) तपोवनं तच्च बभूव पावनम्, कथम् ? How ?
- 7) न पुत्रवात्सल्यं अपाकरिष्यति, का ? कथम् ? Who ? How ?
- 8) अवाप्यते वा कथमन्यथा द्वयम्, तत्र द्वयं किम् ? What are the two ?

b) चतुर्णामुत्तरं लिखत :

Answer any four of the following : (Weightage 1 for each) (1×4=4)

- 9) महत्तरां भिक्षां याचे - कस्य वचनमिदम् ? कदा ? Who said this ? When ?
- 10) भरतवाक्यम् लक्षयत ? Define Bharatavakya.
- 11) शशाप कालविफलान्यस्त्राणि ते सन्त्विति Why ? कुत ?
- 12) 'किं नु खलु मया वक्तव्यम्' कस्य वचनमिदम् ? कुत ? Who said this ? Why ?
- 13) हुतं च दत्तं च तथैव तिष्ठति, कथम् ? How ?
- 14) पुनश्च मातुर्वचनेन वारितः ? What was the request of Kunti ?

III. a) द्वे व्याख्यात :

Explain fully any two : (Weightage 2 for each) (2×2=4)

- 15) विसृष्टरागादधरान्नि वर्तितः स्तनाङ्गरागारुणिताच्च कन्दुकात् ।
कुशाङ्कुरादानपरिक्षताङ्गुलिः कृतोऽक्षसूत्रप्रणयी तथा करः ॥

- 16) मुखेन सा पद्मसुगन्धिना निशि प्रवेमानाघरपत्रशोभिना ।
तुषारवृष्टिक्षतपद्मसंपदां सरोजसंधानमिवाकरोदपाम् ॥
- 17) अपि प्रसन्नं हरिणेषु ते मनः करस्थदर्भं प्रणयापहारिषु ।
य उत्पलाक्षि प्रचलैर्विलोचनैस्तवाक्षिसादृश्यमिव प्रयुञ्जते ॥
- 18) दिवं यदि प्रार्थयसे वृथा श्रमः पितुः प्रदेशास्तव देवभूमयाः ।
अथोपयन्तारमलं समाधिना न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हितत् ॥

b) द्वे व्याख्यत :

Explain fully any two : (Weightage 2 for each) (2×2=4)

- 19) मा तावन्मम शरमार्गलक्षभूताः
संप्राप्ताः क्षितिपतयः सजीवशेषाः ।
कर्तव्यं रणशिरसि प्रियं कुरुणां
द्रष्टव्यो यदि स भवेद्धनञ्जयो मे ॥
- 20) विद्युलताकपिलतुङ्ग जटाकलापं
उद्यत्प्रभावलयिनं परशुं दधानम् ।
क्षत्रान्तकं मुनिवरं मृगुवंशकेतुं
गत्वा प्रणम्य निकटे निमृतः स्थितोऽस्मि ॥
- 21) इमे हि युद्धेष्वनिवर्तिताशाः
हयाः सुपर्णेन समानवेगाः ।
श्रीमत्सु काम्बोजकुलेषु जाताः
रक्षन्तु मां यद्यपि रक्षितव्यम् ॥
- 22) यातः कृतार्थगणनामहमद्य लोके
राजेन्द्रमौलिमणिरज्जित पादपद्मः ।
विप्रेन्द्रपादरजसा तु पवित्रमौलिः
कर्णो भवन्तमहमेव नमस्करोमि ॥

IV. a) ससन्दर्भं आशयं विशदयत :

Annotate the following :

(Weightage 2) (1×2=2)

- 23) कः करं प्रसारयेत्पन्नगरत्नसूचये ।

अथवा/OR

- 24) महीधरः पावित एष सान्वयः ।